

діти

ЧЕЛОВІЧОДІ

8
—
2001

РЕЛІГІЙНИЙ ЖУРНАЛ ХРИСТИЯНСЬКОЇ РОДИНИ

Заснований у 2000 році

Засновник:

Релігійне видавництво
"Добра книжка"

Періодичність: раз у два місяці

Реєстраційне свідоцтво

ЛВ № 465

Головний редактор
Роман БРЕЗІЦЬКИЙ

Редакційна колегія:

Єп. Софрон ДМИТЕРКО, ЧСВВ
Єп. Станіслав ПАДЕВСЬКИЙ
Єп. Маркіян ТРОФІМ'ЯК
Єп. Роман ДАНИЛЯК
о. Петро ГЕРИЛЮК -
КУПЧИНСЬКИЙ, ЗСД
с. Володимира МАКСИМІВ, ЧСВВ
Неоніла СТЕФУРАК

Відповідальний секретар
Йосиф ВОРОБЕЦЬ

Літературний редактор
Оксана ПРИЙМАК

Художній редактор
Олена ШАХОВСЬКА

Технічний редактор
Юрій ЄМЕЦЬ

Комп'ютерна верстка
Ольга КОВАЛИШИН

© Релігійне видавництво
"Добра книжка", 2001

Адреса редакції:
79058, м. Львів, вул. Куліша, 22/За
тел.: (0322) 72-69-72,
тел-факс: (0322) 97-89-50
E-mail: gbook@icmp.lviv.ua

ЗМІСТ

1. Апостол миру	
Єп. Станіслав Падевський В очікуванні зустрічі зі Святішим Отцем.....	2
2. Добрий пастир	
с. Володимира Максимів, ЧСВВ Милосердний сама- рянин.....	4
3. Наші інтер'ю	
Єп. Софон Дмитерко, ЧСВВ Людина спасеться лише вірою.....	6
4. Освячені в істині	
о. Василь Зінько, ЧСВВ Папа в житті священика.....	8
5. Простір і час	
Єп. Станіслав Падевський Святий Климентій з-над Тибуру і Чорного моря.....	9
6. Голос Марії	
о. Іван Ландека Основа вашої віри – у Бозі.....	10
7. З'яви	
Ля Салет Мої діти, передайте це послання усьому Моєму людові.....	11
8. Боротьба зі злим духом	
о. Володимир Дзідух Свідчення екзорциста.....	15
9. Серце за Серце	
Свідчення.....	19
10. Мовчазна Церква	
о. Петро Герилюк-Купчинський, ЗСД Спомини з катакомб УГКЦ	21
11. Незнана Галичина	
Йосиф Воробець Краса віри.....	23
12. Поетична сторінка	
о. Олег Кривобочок, ТІ Очима Бога.....	26

В очікуванні зустрічі зі Святішим Отцем

За двадцять років свого pontифікату Іван Павло II проїхав сотні тисяч кілометрів і бачив мільйони облич. Його вітали в різних країнах світу як Петра наших часів.

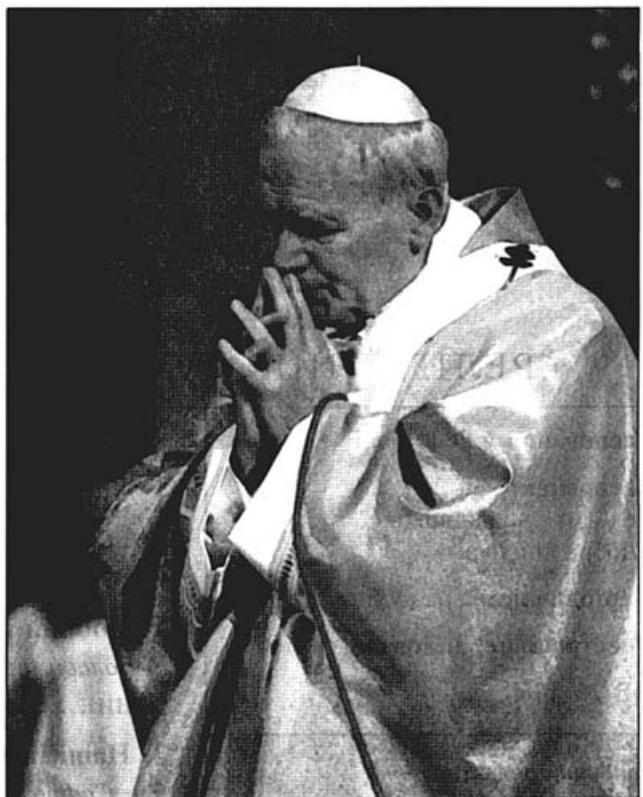
Чому саме як "Петра наших часів"? А тому, що Святіший Отець Іван Павло II є черговим, 262-м, Єпископом Риму, першим з-посеред яких був Апостол Петро, котрому наш Господь Ісус Христос довірив владу над Своєю Церквою.

Перший камінь Церкви

Тривалі археологічні роботи під базилікою св. Петра у Римі дали змогу віднайти могилу першого Папи, Апостола Петра. Вона розташована під теперішнім папським вівтарем у центральному нефі Ватиканської базиліки. Цей гріб наче символізує, що кожен Єпископ Риму є наступником св. Петра; він має найвищу владу над Церквою та здійснює місію утвердження братів у вірі та єдності.

Упродовж тринадцяти століть ніхто не сумнівався у наявності гробу святого Петра у Ватикані. Першими, хто взяв під сумнів цей факт, були сповідники секти вальденсів. Вони відкидали верховність Єпископа Риму і стверджували, що Апостол Петро ніколи не був у Римі, а тому тут не може бути його гробу. Мартін Лютер та інші діячі Реформації також заперечували існування гробу св. Петра, а отже, не визнавали виняткової ролі Риму та авторитету папи у справах віри.

Археологічні роботи під базилікою розпочалися навесні 1939 року, після смерті Папи Пія XI, який заповів, щоб його поховали у підземеллях Ватикану. Тоді, під час підготовки папського гробу, було відкрито рештки дохристиянського некрополя з часів Римської імперії. Папа Пій XII доручив групі вчених розпочати розкопки та дослідження, які дали сенсаційні результати. Упродовж десяти років відкрито велику частину кладовища, переважна більшість могил якого датована II-IV ст. від Різдва Христового. Виявлено також могили уздовж вулиці поблизу цирку Нерона. Некрополь становить собою типове язичницьке кладовище, де були також і гроби християн. Досі можна захоплюватися архітектур-

ною красою надгробних пам'ятників багатих римських родин. На гробниці Валерія знайдено латинський напис: "Петро молиться за християн, похованых неподалік від нього". У результаті розкопок археологи натрапили також на фрагмент муру з написом: "Петро є тут". На Різдво Христове 1941 року Папа Пій XII урочисто заявив: "Гріб Князя Апостолів знайдено".

На початку IV ст. імператор Костянтин Великий (280-337), побачивши, якою пошаною християни оточують гріб св. Петра, розпорядився підготувати територію для побудови храму на честь Апостола. Мощі св. Петра, загорнуті в дорогоцінну парчу, перенесли із земляного гробу до спеціально приготованого мармурового реліквіаря. Археологи піддали їх кількарічним антропологічним дослідженням, результат яких було опубліковано лише у 1965 році. Наукове підтвердження автентичності мощей св. Петра стало важливою подією. Під час генеральної аудієнції 26 червня 1968 р. Папа Павло VI офіційно оголосив про знахідку реліквій св. Петра. Наступного дня під час урочистої Літургії мощі св. Петра у новому реліквіарії поховали у ніші підземелля собору св. Петра, де вони містяться й тепер. Те, що гріб св. Петра є підвальною гіантської будівлі базиліки, має символічне значення. Бо

Dimitri Непорочної

Р. Петрик. Монастир св. Онуфрія. Пліснисько. Підгірці, 1989 р.

Церква – це будівля із живих каменів, зведена Савим Господом Ісусом, який назвав Петра скелею і дав обітницю, “що пекельні ворота не подолають” Його Церкву (*Мт. 16,18*). Ісус також сказав Петрові: “Я молився за тебе, щоб віра твоя не послабла, а ти колись, навернувшись, утверджуй своїх братів” (*Лк. 22, 32*).

В особах наступних єпископів Риму здійснюється місія утвердження братів у вірі та єдності. Петрове служіння безперервно продовжується аж до нинішніх часів. Саме тому ми звемо Святішого Отця Наступником св. Петра.

Брутальна сила “пекельних воріт”

Войовничий атеїзм у Центрально-Східній та Південній Європі упродовж десятків років намагався відірвати католиків від Папи і Ватикану. Так було в Югославії, коли у 1946 році арештували архієпископа

Алоїзія Степінця, у Львові, коли було скликано так званий Львівський Собор, на якому проголошено про саморозпуск Греко-Католицької Церкви; так само в 1949 році ліквідовано Ужгородську Унію. Численні намагання створити національні Церкви, відірвані від Риму, закінчилися поразкою. Славними свідками вірності Святішому Отцеві були єпископи Йосиф Сліпий та Теодор Ромжа в Україні, Стефан Вишнівський у Польщі, Беран і Томашек в Чехословаччині, Мінтшенти в Угорщині, Тодеа в Румунії, Боссілюв в Болгарії, Коліді і Люлі в Албанії. Ситуацію в цих країнах світ називав “Церквою мовчання”, тільки це не було мовчання страху і покори – ні, це було героїчне чування, боротьба і витривання у вірності Вселенському Архієреєві. Багато мучеників ХХ століття загинуло за віру, але сила “пекельних воріт” все-таки не перемогла Христову Церкву. Цікаво, що під час войовничого атеїзму запеклі безбожники нишили ікони і статуї св. Петра (*Тернопільська обл.*).

Архітектор християнського майбутнього

Наближається велика і знаменна для нас подія – візит глави Вселенської Церкви до України. Він прибуває не як володар з символами влади, а як паломник, який несе особисті страждання, хрест і проблеми сучасного світу. Він приходить не для того, щоб правити – він приходить служити, не наказувати – а молитися, не вивищувати себе – а обнадіювати. Він прагне допомогти всім людям незалежно від раси, мови, народності та віросповідання, нагадати їм про духовні цінності, від яких також залежить розквіт і добробут усього суспільства.

Іван Павло II бажає показати сучасному світові, що Католицька Церква відкрита до співпраці з усіма людьми доброї волі.

Єп. Станіслав Падевський

Dimi Непорочної

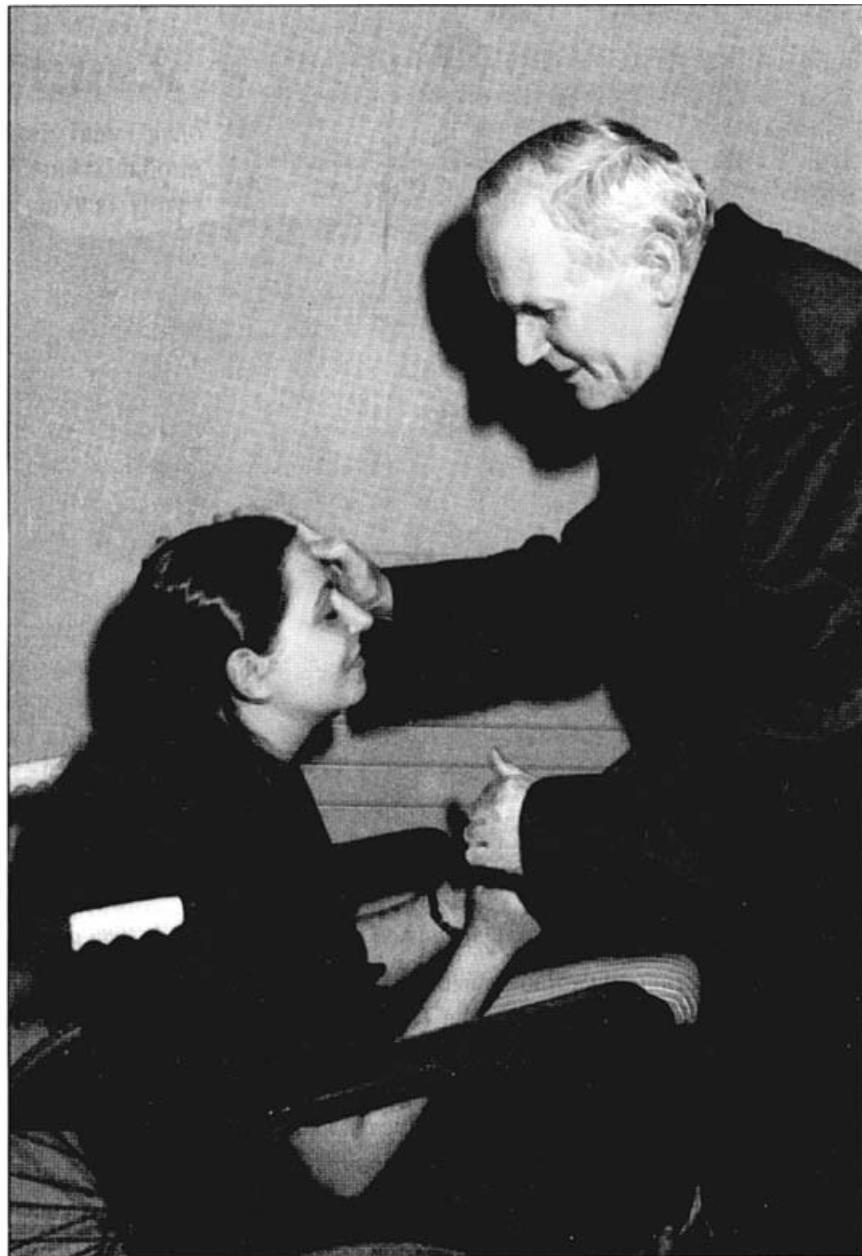

МИЛОСЕРДНИЙ САМАРЯНИН

Недужий лежав упродовж тривалого часу на ложі болю і нікому було його відвідати. Він даремно прислухався до кроків у лікарняному коридорі з надією, що ось відчиняться двері й з'явиться знайома постать з усмішкою на обличчі. Часто виглядав крізь вікно, а там, надворі, вирувало життя... І йому теж хотілося прогулятися по вулиці, як іншим перехожим, та недуга прикувала його до ліжка. Сподівався, що хтось із медичного персоналу виявить до нього трохи більше уваги, скаже хоч декілька теплих слів, які загоють не так тілесні, як душевні рани. Однак минали дні, а на обрії життя не з'являвся ніхто, хто б охоче прийняв на себе місію утішителя і у своєму милосерді наслідував би Господа Ісуса, що зціляв усіляку недугу. В просторій часі зависло скорботне очікування людини, яка б не пройшла байдуже повз хворого, а зустріла його з усіма болями, ранами, невдачами і пригорнула до серця. Хвилини у лікарняній палаті перетворилися у вічність...

"Але один самарянин, що був у дорозі, зненацька надійшов до нього, і побачивши його, змилосердився" (Лк. 10,33).

Літак почав приземлятися в аеропорту.., завиривало море людських голів, скерованих у сторону трапа. Нарешті, на борту авіалайнера з'явилася постать у білому, що поволі, але упевнено, незважаючи на похилий вік, почала спускатися вниз. Радісні усмішки і потиски рук представників уряду країни. Уздовж вулиць вистроєні натовпи громадян, що вітаючись, махають новоприбулому гостеві двоколірними прапорцями. Обід у голови держави. Наступного дня

розпочалася урочиста Літургія на акуратно приготованому місці. Ніби все гаразд, всі заспокоїлися, відбувся небувалий в історії даної держави візит Понтифіка. Уміротворені очевидці, розійшлися додому з незабутніми враженнями про зустріч на стадіоні. А в серці гостя під плитами втоми і відгоміну терпіння пульсувало бажання:

відвідати хворих. І те, що мало реалізуватися тепер, не давало спокою вже давно...

У лікарняному коридорі залинуали чиєсь кроки. Недужий припіднявся на ліктях, бо щось віщувало зміни, а на серці було радісно-неспокійно. Відчинилися двері і на порозі виріс священик у білому вбраниі. Увійшли головний

Dimu Непорочної

лікар і медсестри з небуденними посмішками. Атмосфера у палаті відразу ж змінилася, запанував святковий настрій. Медперсонал подав гостеві вичерпну інформацію про хворих, а також лікарняну статистику. Гість уважно вислухав і обдарував терплячих осяйною усмішкою. Раптом його погляд спинився на тому, хто вже давно лежав у лікарні й нікому було його відвідати: ні рідним, ні знайомим. На подушці спочивало обличчя виснаженої боліми людини.

— Ви давно тут лежите? — пролунало запитання.

— Кілька місяців.

— Родина відвідує?

У хворого засльозилися очі, і він ледь вимовив: "Ні".

Священик підійшов до недужого ближче і поклав на його чоло святительську долоню.

— Мир тобі, — сказав Понтифік і обійняв хворого, образ якого вже давно носив у серці.

Це були незабутні хвилини для недужого, бо в тих обіймах він відчув милосердного самаряніна. На душі стало легко і прозоро. Смутку немовби й не було, а на серці відлига.

Папа продовжував розмову, скеровуючи її то до свого спадника, то до інших хворих у палаті:

"Я прагнув сердечно привітати всіх хворих, неповносправних і прикутих до ліжка в ім'я Господа Ісуса, який також був "чоловіком болів, що зазнав недуги" (Іс. 53, 3).

Я хотів би привітати вас, кожного зокрема, і розповісти про Ісуса Христа, про Того, хто взяв на Себе всі людські страждання, щоби принести спасіння всьому світові. Бог вас любить, як Своїх вибраних дітей. Ви в особливий спосіб є моїми братами і сестрами з огляду

на любов до Христа, яка нас єднає, а ще більше тому, що берете вагому участь у таємниці Хреста та Ісусовому Відкупленні.

Дякую вам за терпіння, які носите на тілі і в серці. Дякую за ваш приклад приймання їх, терпливість і злуку з терплячим Христом. Дякую за те, що *"доповнююте прогалини страждання Христового для добра Його Тіла, яким є Церква"* (Кол. I, 24).

Після цих слів Понтифік уділив усім хворим своє папське благословення, і вони зазнали великої втіхи й розради, бо здійснилося чудо любові до близнього: він *"приступив до них, перев'язав їх рани, полив їх оливою й вином..."* (Лк. 10,34). Ця чудова подія — оголошення Доброї Новини Папою, який любить хворих, відбулася 5-го жовтня 1979р. у Сполучених Штатах Америки під час апостольської подорожі.

Зараз, як ніколи, нам потрібно вдивлятися у приклад євангельського ставлення до хворих, убогих, потребуючих, який залишив нам Іван Павло II, сповняючи свою благородну мету: бути солідарним із тими, хто носить у собі роз-

п'ятої Христа. Цю місію він здійснив на різних континентах. Продовжити її зобов'язаний кожен із нас, хто носить ім'я християнина. Україна потребує ширих і відданих духу Євангелія священиків, які б частіше з'являлися в лікарняних палатах, в оселях, де знаходяться хворі, та могли послужити їм уділенням Святих Таїнств, благословенням і молитвами за зцілення. Хворі третього тисячоліття потребують, щоби в них вселяли надію на одужання і запевняли, що Христос їх любить. А це можна зробити в першу чергу особистим прикладом, наслідуючи Христа. Обдаруймо любов'ю тих, хто терпить, хто зазнає скорботи, гноблення, усіляких угисків. І тоді місія Ісуса Христа стане нам близькою, у душі кожного з нас прозвучить: *"Господній Дух послав Мене нести Добру Новину бідним, звіщати полоненим визволення, сліпим прозріння, випустити пригноблених на волю, оповістити рік Господній сприятливий"* (Лк. 4,18-19).

Християнин тепер і повсякчас покликаний бути милосердним самарянином.

с. Володимира Максимів, ЧСВВ

Dima Непорочної

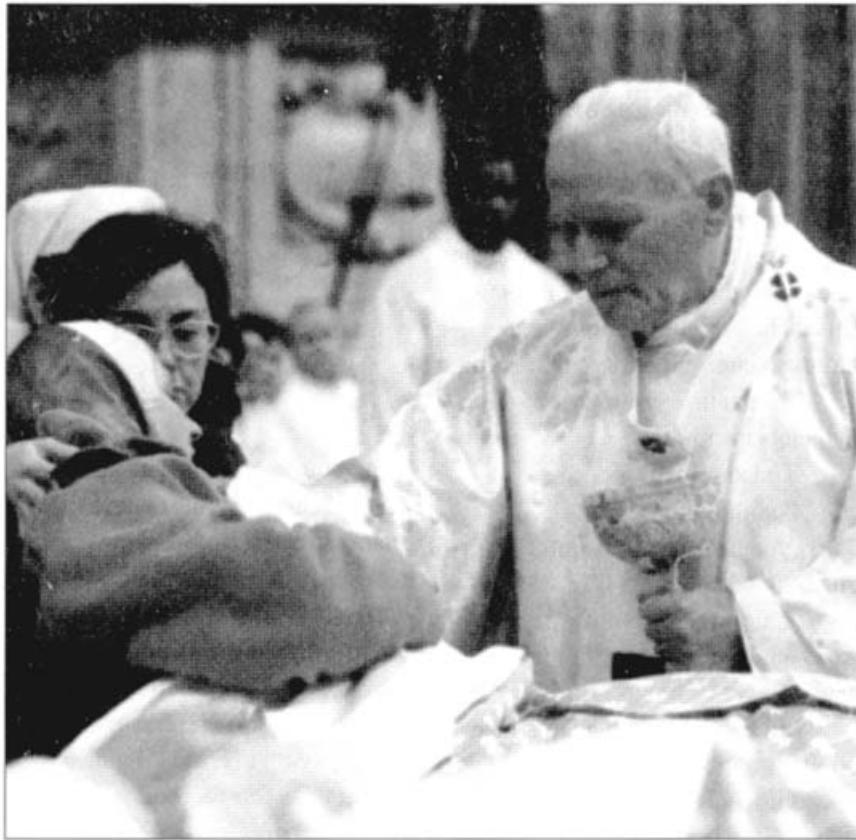

Людина спасеться лише вірою

(Інтерв'ю з Владикою Софроном Дмитерком, ЧСВВ)

1. Ваша Екселенціє, що Ви думаете про візит Святішого Отця в Україну?

Я не тільки думаю, але й кожний день молюся, щоби цей історичний візит Папи Римського Івана Павла II пройшов якнайкраще, бо він представляє нас, як культурну націю, говорить про живучість нашої Церкви та підносить авторитет не тільки нашої Церкви, але й держави, українського народу перед іншими народами і державами. Цей візит Папи в Україну зчинив стільки шуму в світі, породив стільки супротивників і протистоянь. Виявилося, що серед нас є ще чимало люті і ненависті до правди Христової та Його Намісника. Коли Папа Іван Павло II відвідував африканські держави, народи, напівдикі племена, Його скрізь радо вітали і вважали за честь приймати на своїй землі першу особу в світі. Само собою зрозуміло, що такого Достойника необхідно прийняти якнайкраще, бо в Ньому приймаємо самого Ісуса Христа. Він заступник Христа на землі з волі Божої, законний спадкоємець св. Петра. Тож дивно, що люди бувають такими засліпленими або настільки пройнятими лютою ненавистю, що не бажають, аби Папа здійснив візит в Україну.

2. Як Ви ставитеся до позиції Російської Православної Церкви щодо візиту в Україну Святішого Отця?

Російське православ'я, на превеликий жаль, продовжує ту саму політику, котра була за царату і комуністичного атеїзму.

3. Що Ви можете сказати про Святішого Отця як людину?

Це людина великого духа, яка постановила служити Правді. Папа Іван Павло II не піддався комуністичному режиму. Він зумів зберегти свої християнські ідеали, незважаючи на різноманітні зовнішні перешкоди.

4. Знаємо, що великий вплив на формування особистості Кароля Войтили мали твори св. Івана від Хреста, св. Терези Авільської, св. Людовіка де Монтфорта. Чи можете Ви відзначити якусь рису в характері, поведінці Папи, яка була б пов'язана з цими святыми?

Dimitri Cheporochnoi'

Звичайно, ці святі відчутно вплинули на становлення світогляду майбутнього Папи. Вони, особливо "Трактат про досконале набоженство до Пресвятої Діви Марії" св. Людовіка де Монтфорта, виплекали в Ньому дух Марії. Іван Павло II – це Марійський Папа. Згадайте хоча би замах на Понтифіка, третю Фатімську таємницю, занепад комуністичного режиму, і тоді стає зрозумілою роль Івана Павла II у світі, його апостольська місія миру, любові, добра на землі.

5. Ви особисто зустрічалися з Папою. Що найбільше Вас вразило під час тієї зустрічі?

Мене вразила Його відвертість, відкритість, ширість і скромність. Він не давав відчути своєї високої гідності, схилявся до кожного, як до брата.

6. Що найбільше цікавило Папу у нашій Церкві?

Папа завжди віддавав належне вірі та мужності нашого народу. Його доброта, прихильність та усмішка світилися в кожному слові про нашу Церкву. Я завжди просив благословення у нього, не лише для своєї єпархії, але й для нашої Церкви, нашого народу. І Папа щиро уділяв його нам.

7. Ваша Екселенціє, багато з наших духовних осіб широко вірить у те, що повернення до обрядової чистоти у нашій Церкві усуне у православних усікі підозри щодо Вселенської Церкви. Ваша думка з цього приводу?

Вселенська Церква – це Церква на цілий світ. Закиди щодо чистоти обряду не нові. Латинська Церква має право вносити нові набоженства і практики, лише щоб вони сприяли поглибленню віри. У нас, щойно почують про нові практики, відразу ж їх засуджують. Проте, як показує досвід, усі ті католицькі набоженства спричинилися до відновлення релігійного життя та родини, до поглиблення віри.

8. Чому у нас, в Галичині, часто чуємо нарікання на галицьку форму обрядовості. І в яких тільки гріхах її не звинувачують: і златинізана, і ополяченена і т.д. Ви мали можливість упродовж свого життя пересвідчитися в життєвості чи нежиттєвості цієї форми. Що можете сказати про це?

Наш галицький обряд, звичайно, не виріс на голому місці та ніколи не був сліпим копіюванням латинських практик. Хочу нагадати просту істину, яку, навіть наші супротивники визнають: саме та галицька форма обрядовості виховала свідомих християн, виплекала національну свідомість, любов до рідної мови та землі, навчила народ жити вірою. Чого варта людина, коли вона не живе вірою? Людина спасеться лише вірою!

9. Що Ви порадили б молодим людям, які шукають Бога, як їм знайти живу віру?

Питання складне. Найважчим в житті кожної людини є самотність, відсутність близьких. Ми знаємо, як важко переживав Свою самотність Ісус Христос в Олівному саду. Настільки важко, що Отець Небесний зіслав на допомогу Спасителеві Ангела зі Св. Причастям. Тож, кожна молода людина перш за все повинна шукати Божого світла, ласки, щоб мати силу перенести випробування.

10. Ваша Екселенціє, дозвольте щиро подякувати за розмову і побажати Вам Божого миру та щастя!

Дякую. Прийміть моє благословення для всіх читачів журналу:

† Благословення Господнє Отця і Сина, і Святого Духа нехай зійде на вас і перебуває з вами повіки.

Бесіду провів Йосиф Воробець

Dima Непорочної

ПАПА В ЖИТТІ СВЯЩЕННИКА

Якось іду в Прудентополі (*Бразилія*) до церкви св. Йосафата, щоб відслужити в катехиток Серця Ісусового Службу Божу. Ще темно, Божественна Літургія починається о 6-й ранку. Рантом почув, як ударили дзвони в церквах міста, їх тут три: св. Йосафата, св. Івана і Пресвятої Богородиці Ласкавої.

Що ж могло статися?

Довідуюся, що після місяця понтифікату помер Папа Іван Павло I..

Через декілька днів іду до СС св. Йосифа, тут опікуюся новиками та сиротами. Мене підбирає на свою вантажівку смагливий водій. Я ще добре не розмістився, як він запропонував:

– Увімкну радіо, може, вже вибрали нового Папу?

І чую, як пролунало слово *"Вадовіце"*. Я відразу здогадався, що обрали Кароля Войтилу, краківського кардинала. Це було 1978 року. Правда, не всі з радістю прийняли слов'янського Папу.

Та все ж зламано стару традицію вибирати Понтифіком тільки сина Апеннінського півострова. Одна за одною народжувалися сенсації. Якийсь лікар-українець написав в україномовній пресі у США, що мати Папи, Емілія Качоровська – українка, і він, як далекий родич, приймав Папу в себе вдома, коли той гостював на американській землі. Згодом мені довелося почути, що він споріднений з литовцями. Але такі сенсаційні відомості як раптово з'являлися, так і несподівано зникали...

Я ж запам'ятав кілька моментів, які збудили у мене повагу до новообраниго Понтифіка. Передусім він не соромиться свого народу, і при кожній нагоді це підкреслює. Коли ж вирішувалася доля *"Солідарності"*, Іван Павло II пригадав світові, що він Войтила й підтримав цей рух, що відкрив двері посткомуністичній Європі.

Коли Папа приїхав з візитом в Африку, він звернувся до місцевого населення: *"Якщо ви хочете мати права, пам'ятайте, їх не дають, вони вибираються"*. Це дуже знаменне правило, і ним варто скористатися іншим народам, яким нині загрожує національна криза, які можуть потрапити у світ *New Age*, тобто вчення про нову еру. Папа пам'ятає не лише про своїх земляків поза рідним краєм, але й про інші народи та етнічні групи. Коли він був у Бразилії, промовив до українців українською мовою, даючи зрозуміти, що й діаспорі треба залишатися, як казав кардинал Йосиф Сліпий,

собою. Папа проголошує покровителями Європи, крім св. Бенедикта з Нурсії, ще й святих братів і слов'янських апостолів Кирила й Методія. Коли в Угорщині відбувався з'їзд різних східних відгалужень, Папа наголосив, що необхідно, щоб кожен обряд тримався притаманної йому традиції.

Понтифік поблажливо поставився до вчинку кардинала Сліпого, що висвятив трьох єпископів: Чміля, Хому та Гузара – і їх, так би мовити, реабілітував. Не виявив образи, але все прийняв із розумінням з огляду на різноманітні потреби нашої Церкви. Під час відвідин Варшави зробив несподіваний візит Василіанам на вулиці Медовій, 16, зайшовши до них помолитися. Не слід забувати, що Понтифік з нами вшановував прихід III тисячоліття християнства. Відвідини Святішим Отцем Києва та Львова стануть кульмінаційною точкою прихильності Папи до українського народу.

Правда, трохи задовго ми чекали цих відвідин, але краще пізно, аніж ніколи.

о.Василь Зінько, ЧСВВ

Dimiti Непорочної

Святий Климентій з-над Тибру і Чорного моря

Св. Климентій (30 – 97). Мозіка. Софіївський собор у Києві (деталь)

Один з перших Римських єпископів включений до офіційно визнаного Католицькою Церквою списку Пап.

За плідну діяльність на посту глави римської громади Климентія було заслано імператором-язичником Траяном до Херсонеса Таврійського – місця заслання християн. Незважаючи на каторжну працю в римських каменярнях Херсонеса, Климентій продовжує християнську проповідь.

І, як свідчить життя Святого, за це його піддано мученицькій смерті: вивезено в море, прив'язано до якоря і втоплено. Згодом тіло мученика, знайдене на березі та поховане християнами, стало предметом поклоніння християн.

Протягом минулих сторіч Херсонес зазнав багатьох злигоднів, така ж доля спіткала святі мощі.

Сьогодні паломники відвідують серед скал монастир на Кримському півострові, де є його ікона і гріб святого Климентія.

Вже великі слов'янські просвітителі Кирило і Методій 860 року молились біля реліквій цього святого, відпочиваючи на Кримському півострові й, одночасно, відбуваючи місію до хазарів.

У 867 р. пробралися з частиною дорогоцінних мощей до Риму, які помістили в церкві святого Климентія. Урочисту процесію очолив Папа Адріан II.

Тут же, в Римі, 869 року Кирило помер. За розпорядженням Папи похований у церкві св. Климентія.

Відомості про особу і життя цього римського Святого, який популярний як на Заході, так і на Сході – дуже скромні. Відомо, що йому належить одна з ранніх писемних пам'яток християнського вчення, названа Отцями Церкви "Перше послання Климентія". Воно адресувалося Коринтянам і особливо шанувалося християнами та читалося в церквах.

Святий Іриней, натомість, подає нам найважливіші інформації стосовно святого Климентія.

Переказ Іринея подає, що св. Климентій після Лінуса і Анаклета був третім наступником святого Петра та Павла. Святий Климентій знову Апостолів особисто і був свідком їхнього навчання віри.

Згідно зі свідченням Тертуліяна, Климентій був рукоположений святым Петром.

Великий християнський письменник східних Отців Церкви Ориген називає Климентія апостольським учнем та уточнює його зі згаданим в Посланні до Фіlip'ян співробітником святого Павла (*Флп. 4,3*).

Багато уваги присвячено св. Климентію у так званих "Псевдо-Климентинах", де поміщені слова святого Петра перед смертю, коли Климентій був висвячений на єпископа і призначений його наступником.

Церковний історик Евзебій називає Климентія третім єпископом Риму.

Згадка про мученицьку смерть святого Климентія походить з V століття.

Давній переказ свідчить, що вірні гаряче молились і виблагали чудо: море подалося назад, так що люди змогли віднайти мертвє тіло Святого. Великого значення культ святого Климентія набув у рамках Кирило-Методіївської традиції, характерної для Київської Русі епохи князя Володимира.

З нагоди візиту Папи – єпископа Риму в Україну – згадаймо, що у Софіївському соборі в Києві знаходиться мозаїка, яка зображує святого Климентія. Це своєрідне пригадування неподіленого ще християнства та єдинства Церков.

Єп. Станіслав Падевський

Основа вашої віри – у Божі

“Дорогі діти! Сьогодні Я знову закликаю вас відкритися до молитви. Мої малі діти, ви живете у час, коли Бог дає величезні благословення, але не знаєте, як гідно з ними повестися. Ви тривожитеся про все на світі, але мене за все турбуетесь про ваші душі і духовне життя. Збудіть із глибокого сну свої душі та з усією силою скажіть Богові: “Так”. Наважтесь на навернення і святість. Я разом з вами, малі діти, і закликаю вас до досконалості ваших душ і усього, що чините. Дякую, що відповіли на Мій поклик”.

25.03.2001р.

Роздуми над посланнями Матері Божої в Меджугор'є

Наша небесна Мати, Цариця Миру, знову говорить сьогодні і дає нам програму життя. Ця програма водночас і дуже проста, і занадто складна. Марія прагне заохотити нас насмілитися і обрати шлях, що веде до Бога, в якому наше життя. Кожен із нас намагається знайти сенс життя, щоб жити повнокровно і досягнути. Дуже часто ми шукаємо підтримки в тому, що здається привабливим, легким, сповненим обіцянок і задоволень. Нерідко після такого вибору відчуваємо себе обманутими, травмованими і розгубленими. Ми розуміємо, що фізичними очима не в стані збагнути глибину життя. Іншими словами, ми просто не знаємо, що таке життя. Хтось покликав нас існувати, хтось інший, інші ми самі: це не наші батьки, ани друзі.

Ми були покликані Богом. Ми не дали життя самі собі, ми одержали його як дар від Бога. Нас дали нам самим. Ми не заробили, ани не заслужили нашого життя. Ми не володарі свого життя, лише його носії, і тому відповідальні перед Богом, єдиним його Владикою.

Кожен із нас хоче зберегти, продовжити і покращити своє життя різними способами і засобами. Життя – це найцінніша і найдорожча річ. Ми наділені інстинктом захищати і зберігати своє життя, однак своїми рішеннями і діями можемо знищувати в собі життя. Наше життя, зрештою, залежить від Бога. Він прощає

нам знову і знову. Він піклується про нас, спасає наше життя. Але без нашого дозволу і нашого цілковитого “Так”, Бог безсилий, Він не в стані нам допомогти. Ось чому Пречиста Діва, у Своїй материнській любові, перебуває з нами так довго. Саме тому Вона така рішуча. Марія хоче, щоб ми розплющили очі й не чіплялися за те, що приваблює чи задовільняє нас, що манить легкими обіцянками та, врешті, вводить в оману. Це підтверджує Святіший Отець, Папа Іван Павло II у посланні до XVI-го Світового дня молоді: “Всюдисуща ефемерна культура, яка надає перевагу тому, що задовільняє і приваблює, хоче переконати нас: аби бути щасливим, потрібно забути про Хрест. Легкий шлях досягнення успіху, швидка кар’єра, статеве життя, позбавлене відповідальності, і, нарешті, існування, яке базується на самостійності, часто без поваги до інших – ось ідеали сучасного світу. Відкрий широко очі, дорога молоде! Ця дорога не веде до життя, вона прямує до смерті”.

Ісус сказав: “Я – дорога, і правда, і життя” (Ів. 14,6). Наша Матір прагне, щоб ми вибирали Її Сина, Ісуса, Владику і Господа нашого життя. Тільки з Ним і в Ньому ми не будемо ошукані. Ісус є обіцяє нам сповнення усіх інших бажань, близької кар’єри і легких успіхів. Він обіцяє життя у повноті.

Послання Матері Божої цього місяця – це попередження і нападкова, адресована її дітям, аби юні могли віднайти основу життя. Вона немовби хотіла сказати: “Діти Мої малі, відкрийте очі заших сердець. Життя дає дух, а не плоть, яка зваблює вас і тягне до землі. Підійміть свої очі до неба, до життя, до Божого Духа, котрий живе у вас”.

Від усього серця бажаю вам усім і собі самому стати “невтомними” у неустанному пошуку Бога в собі. Дякуємо Тобі, Маріє, за Твої слова, Твоє послання і Твою материнську опіку. Киньмо ж виклик собі, щоби вірити і йти шляхом, який веде до життя!

о. Іван Ландека

Переклав з англійської Андрій Тиховліс

Dimiti Непорочної

МОЇ ДІТИ, ПЕРЕДАЙТЕ ЦЕ ПОСЛАННЯ МОЄМУ ЛЮДОВІ...

Святіший Отець Іван Павло II з нагоди 150-ї річниці об'явлення Матері Божої в Ля Салет у своєму листі 1996 року підкреслив: "Марія, Мати, сповнена любові, показала тут Свій смуток з приводу панування морального зла у людства. Через Свої сльози Вона не лише допомагає нам краще зрозуміти болісний тягар гріха, відречення від Бога, але й полум'яну вірність, яку Її Син плекає до Її дітей. Він – Відкупитель, любов которого зранюєть забуття та відмова.. Ля Салет – це послання надії, бо нашу надію підтримує заступництво Тієї, котра є Матір'ю людей".

Ця історія розпочалася у Франції, на горі, поблизу невеликого села Ля Салет, 19 вересня 1846 року. Двом пастушкам Меланії Кальват (14 років) і Максиміліянові Жіро (10 років) несподівано об'явилася Матір Божа близько третьої години після обіду. Раптом Меланія зауважила світляну кулю у місці, де вони з Максиміліяном залишили свої торбинки. Дівчинка покликала Максиміліяна, і обое, охоплені страхом, намагалися зрозуміти, що відбувається. Меланія випустила з рук кий, котрий Максиміліян хотів піднести, щоб оборонитися від таємничого світла. У ту ж мить діти помітили усередині світляної кулі постать жінки, которую вони називатимуть "чудесною Дівою". Вона сиділа, спершись ліктями на коліна і закривши долонями обличчя. Діти почули Її плач. Чудесна Діва підвелася і промовила: "Наближтеся, мої діти, не лякайтесь. Я тут, щоб повідомити вам велику новину".

Вона була одягнена так, як і жінки з навколоїніх сіл. Очіпок, краї хустки і ноги були прибрані трояндами. З ший звисав ланцюжок із хрестом на кінці. На поперечці хреста з одного і другого боку висіли молоток і кліщі. Матір Божа довірила обом дітям послання для "усього Її люду"; Максиміліянові – таємне послання лише для Папи; Меланії – інше таємне послання, которое можна було виявити в 1858 році, а також устав нового Чину "Апостолів останніх часів".

Святыня Матері Божої на місці об'явлень у Ля Салет

Після детального вивчення цього об'явлення єпископ де Бруілярд пастирським листом від 19 вересня 1851 року визнав його надприродний характер. Проте наступник єпископа Гінульяк і більшість французького єпископату проігнорували посланням Матері Божої та зробили все, щоб про нього нічого не знали. Через переслідування у Франції Меланія змушена покинути батьківщину і переїхати в Італію, де місцеве духовенство прийняло Таємницю набагато прихильніше, ніж французьке. Так, італійський єпископ Сальватор Луїджі Золя пише: "Мені вельми прикро за ту позицію, яку Франція зайняла щодо того небесного послання з Ля Салет. Адже ми вже на порозі тих жахливих кар, котрими нам загрожувала Матір Божа за наші прогрішення. Та все ж ми дозволяємо собі відкидати перестороги Матері, такої співчутливої та милосердної, замість того, щоб використати Її повчання. Це єдине, що могло би зменшити тягар цих бід, котрими нам загрожує гнів Божий. Я бачу, що за усім тим стоїть наш неприятель, який намагається використовувати усі засоби, щоби

"бачачи, не бачили, і розуміючи, не розуміли".

Те послання було суворим передженням для всього світу. У ньому йшлося про прогрішення духовенства, духовних згромаджень, церковної ієрархії, про діяльність урядів, скеровану на знищенні віри; про переслідування Папи і Церкви; про вплив злих духів; кризу віри, тимчасові карі, як наслідок всього того; після страхітливого пізнання – навернення до християнського суспільного порядку; прихід Антихриста після певного часу миру; заклик до апостолів останніх часів. Незважаючи на те, що Меланію особисто підтримували Папа Пій IX, а згодом Папа Лев XIII та інші відомі церковні діячі, у Франції Таємницю ігнорують донині. У багатьох читачів виникне закономірне запитання: "Чому вищі духовні чини ігнорували цію Таємницю Матері Божої?" На це були дві причини: політична і духовна. З політичної точки зору Таємниця виносила дуже жорстокий, підтверджений історією, вирок Наполеону III. З духовної сам характер послання вказував на занепад серед духовенства і згромаджень, "загальний

Dimi Непорочності

З'ЯВИ

роздад в усьому, що стосується служіння Богові". Таким чином, релігійні провідники краю, котрі першими мали би скористатися з ласки, подарованої у Ля Салет, відкинули її. Не менш повчальною і трагічною була доля дев'яти французьких єпископів, які не визнали об'явлення і зробили все для того, щоб Меланію сприймали у світі, як духовно неповноцінну особу, здатну на вигадки. Меланія ж упродовж свого життя зберігала вірність місії, яку їй довірила Діва Марія. З ранніх літ дівчинка була готова до такої місії: їй з'являлося Дитятко Ісус, котрого називала своїм братчиком; Господь обдарував її стигмами, вона прийняла своє перше Св. Причастя з рук небесного Дитятка. Меланія (1831-1904) після об'явлення Діви Марії в Ля Салет повністю посвятила себе Богові в жіночому монастирі під іменем с. Марії від Хреста.

Доля ж Максиміліана (1835-1875) була дещо іншою. Через непостійний характер, Максиміліян упродовж свого короткого життя часто змінюватиме місце проживання і професію. Перед смертю, збанкрутувавши, повернеться до рідного містечка Корпс, де у бідності відіде у вічність. Правда, один факт із його життя заслуговує на особливу увагу: Максиміліян ніколи після об'явлення не випускав із рук вервички, щодня молився на ній, навіть тоді, коли втома буквально зваливала його з ніг. Перед смертю заповів поховати своє серце в храмі, збудованому на місці об'явлень.

Пропонуємо нашим читачам повний текст *Таємниці*.

Послання Матері Божої, Ля Салет, 1846р.

"Мелані, те, що Я говорю тобі тепер, не повинно залишатися незавжди таємницею; можеш це виявити в 1858 році. Священики, слуги Мого Сина, внаслідок негідного життя, легковажного і богохульного відправлення Святих Тайн, жадоби до грошей, честолюбства і гонитви за насолодами стали відстійниками нечистоти. Так, духовні особи заслуговують на кару, і вона зависла над їхніми головами. Горе священикам і

посвяченім Богові особам, які свою невірністю і розбещеним життям розпинають вкотре Мого Сина! Гріхи, посвяченіх Богові осіб кличуть до Неба про помсту, і помста уже очікує біля їхніх дверей. Адже немає нікого, хто би благав милосердя і прощення для люду, немає вже душ благородних, осіб гідних скласти непорочну Жертву Предвічному, щоб випросити ласки для світу.

Бог готове удар, якого ще ніколи не було.

Горе жителям землі! Чаша Божого гніву вичерпується, і ніхто не в змозі втекти від тих нещасть, котрі спадуть на них.

Настоятелі, провідники Божого люду занедбали молитву і покуту, сатана затемнив їхні думки. Вони перетворилися на ті блукаючі зорі, котрі диявол змете своїм хвостом у пекельну безодню. Бог допустить, щоб цей давній вуж посіяв розбрат у всіх суспільствах та родинах; люди фізично та морально страждатимуть. Бог залишить їх напризволяще та зішло карі, котрі насуватимуться одна за одною упродовж 35 років.

Суспільство стойте на порозі нещастя і великих подій. Надходить час, коли уряди опиняться під залізною рукою і питимуть з чаші гніву Божого. Нехай намісник Мого Сина, Найвищий Пастир Пій IX, не покидає Риму до 1859 року. Нехай буде сильний та справедливий і бореться зброєю віри й любові. Я буду з ним. Нехай не довіряє Наполеону. Він дволикий. Коли захоче бути одночасно папою та імператором, Бог відвернеться від нього. Він, як той орел, стрімко піднімається вгору, але впаде від меча, яким хотів змусити народ визнати його велич.

Італію буде покарано за пихате бажання скинути ярмо Господа, вищого понад усіма. Кров плистиме з усіх сторін. Церкви будуть зачинені або сплющені, священиків, ченців виженуть, їх вбиватимуть і вони гинутимуть страшною смертю.

Багато покине віру. Кількість священиків і ченців, які зречуться справжньої релігії, вражатиме. Поміж ними будуть і єпископи.

Нехай Папа остерігається тих, хто чинитиме чуда, бо прийшов час, коли неймовірні з'яви відбуватимуться на землі та в повітрі. В 1864 році Люцифера з великою кількістю демонів буде випущено з пекла. Крок за кроком вони руйнуватимуть віру навіть посвяченіх Богові. І так їх засліплять, що вони переймуться духом злих ангелів; багато чернечих згromаджень втратять віру і погублять чимало душ.

Лихі книжки заповнять світ, духи темряви скрізь розповсюджуватимуть загальний розлад у всьому, що стосується служіння Богові; вони матимуть велику владу над природою; повстануть церкви для служіння злим духам. Вони переноситимуть людей, навіть духовних, з місця на місце, бо не керуватиме ними добрий дух Євангелії, що є духом смирення, любові та ревності для хвали Божої. Злі духи воскрешатимуть померлих, які прийматимуть вигляд праведних, котрі жили на землі, аби ще краще зводити людей. Ті померлі, що уявно воскресли, це демони; вони проповідуватимуть іншу Євангелію, яка суперечить істинній Євангелії Ісуса Христа; заперечуватимуть існування Неба, а також існування пекла. Усі ці духи з'являтимуться наче з'єднані зі своїми тілами. На кожному місці відбуватимуться незвичні з'яви, бо істинна віра згасне і фальшиве світло осяватиме світ.

Горе тим священикам Церкви, котрі будуть зайняті лише нагромадженням багатств, піклуванням про свій авторитет і пихату славу.

Намісник Мого Сина багато терпітиме, бо якийсь час Церкву переслідуватимуть. Це буде час темряви. Церква переживатиме жахливу кризу. Коли святу Божу віру буде забуто, кожний прагнутиме керуватися власними примхами і бути вищим від подібного до себе. Люди ігноруватимуть цивільну і церковну владу. Порядок і справедливість будуть розтоптані.

Скрізь пануватимуть лише вбивства, ненависть, заздрість, брехня і незгода, зникне любов до вітчизни і родини.

Святіший Отець страждатиме. Я буду з ним аж до кінця, щоб прийняти

Dium Непорочної

*Фігура Матері Божої в
Ля Салет*

його жертву. Злі духи неодноразово посягатимуть на його життя, проте не зможуть йому зашкодити. Однак ані він, ані його наступник не побачать тріумфу Божої Церкви.

Усі світські влади керуватимуться тими ж засадами: усунути і цілком знищити релігію, щоб насадити *матеріалізм, атеїзм, спіритизм та інші хибні науки*.

У 1865 році виявляється ганебні справи у святих місцях; в монастирях гнитимуть квіти Церкви, і сатана стане царем їхніх сердеч. Нехай же ті, що стоять на чолі релігійних згромаджень, будуть обережні, бо злий дух зbere усю свою лють, щоб привести у чини людей, відданих гріхові, бо безлад і потяг до тілесних розваг поширяться по всій землі.

Франція, Італія, Іспанія та Англія вестимуть війни, кров плистиме вулицями. Француз боротиметься з французом, італієць з італійцем; відтак настане загальна війна, страшна війна.

На деякий час Бог немовби забуде про Францію та Італію, бо відвернулися від Євангелії Ісуса Христа. Злі духи виявлятимуть усю свою під-

ступність; люди вбиватимуть і мordуватимуть один одного навіть у власних домівках.

За першим ударом вогняного Божого меча від жаху затримтять гори і вся земля, бо людські прогрішення і злочини проб'ють склепіння Неба. Париж буде спалено, а Марсель провалиться крізь землю; багато великих міст зруйнует землетрус. Люди думатимуть, що все вже втрачено; скрізь лише вбивства; чути брязкіт зброї та богохульства. Праведні багато терпітимуть; їхні молитви, покутні вчинки та слози підіймуться аж до Неба, і уесь люд Божий благатиме прощення і милосердя, проситиме Мосей допомоги і заступництва. Тоді Ісус Христос актом Своєї справедливості та великого милосердя до тих праведників накаже Своїм ангелам знищити усіх Його ворогів. Несподівано гонителі Церкви Ісуса Христа і всі, віддані гріхам, загинуть, земля перетвориться на пустелью. Настане мир, і люди поєднаються з Богом. Вони служитимуть Ісусові Христові, почитатимуть і прославлятимуть Його; повсюдно зацвіте любов. Нові правителі стануть правою рукою Святої Церкви, яка стане сильною, смиренnoю, побожною, вбогою, ревною у наслідуванні чеснот Ісуса Христа. Євангелю проповідуватимуть всюди, і люди матимуть великий поступ у вірі, бо запанує єдність між слугами Ісуса Христа; усі житимуть в боязні Божій.

Та цей мир поміж людьми не триватиме довго. Через двадцять п'ять років щедрих врожаї вони забудуть про людські гріхи, які є причиною Божих кар.

Предтеча Антихриста з військами багатьох народів виступить на боротьбу з правдивим Христом, єдиним Спасителем світу; проліє багато крові та прагнутиме знищити культ Бога, щоб його самого визнали за бога.

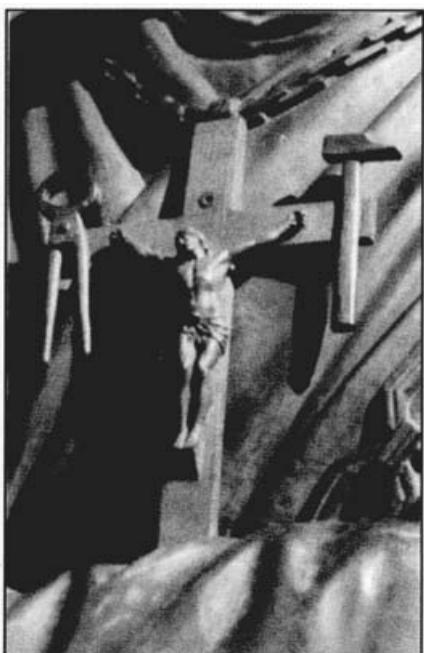
Земля буде наповнена всякими недугами (*опріч інфекцій та голоду, котрі стануть загальним лихом*). Вестимуться війни, аж до останньої війни, яку розв'яжуть десять царів

Антихриста, вони будуть єдиними володарями світу і матимуть однакові наміри.

Допоки це здійсниться, у світі пануватиме такий собі облюдний мир; люди думатимуть лише про розваги; злі дозволятимуть собі різноманітні гріхи. Лише діти Святої Церкви, діти віри, Мої істинні послідовники зростатимуть у любові Божій і чеснотах, що Мені найдорожчі. Щасливі душі смиренні, яких вестиме Святий Дух! Я боротимуся разом з ними, поки вони дійдуть до повноти віку.

Природа вимагає помсти і здригається від жаху в очікуванні того, що повинно звершилиться на землі, за плямованій злочинами.

Тремти, земле, і ви, які свідчать, що є слугами Ісуса Христа, а в душі вшановують себе самих! Тремтіть, коли Бог віддасть вас Своєму неприятелю, бо святі місця осквернено: багато монастирів перетворилися з

*Образ Хреста з Ля Салет
“Цей образок світитиметься
під час трьох днів темряви”*

обителі Бога у пасовиська Асмодея (один із потужніших демонів, завданням котрого є спокушати до нечистих думок і розпусті) і його прислужників.

Саме тоді народиться Антихрист від юдейської монахині, псевдо-дівиці, що матиме зносини з давнім вужем, володарем і учителем нечистоти; батьком його буде епископ; при народженні він викрикатиме богохульства, матиме вже зуби; словом – це буде втілений сатана. Видаватиме жахливі крики, чинитиме чуда, живитиметься тільки нечистотами. Антихрист матиме братів, котрі хоча не вважатимуться втіленими демонами, все ж будуть синами зла. У двадцятирічному віці вони прославляться великими перемогами, невдовзі кожний з них обійме керівництво армій; котрим допомагатимуть легіони з пекла. Змінюватимуться пори року, земля родитиме тільки погані плоди, зорі втратять звичну траєкторію руху, небесні світила ледь мигтитимуть тъмним червонистим світлом, вода і вогонь спричинят конвульсії земної кулі, жахливі землетруси поглинатимуть гори і міста.

Рим втратить віру і стане резиденцією Антихриста.

Демони повітря разом із Антихристом чинитимуть великі дива на землі та в повітрі, а люди ставатимуть усе лукавішими. Однак Бог буде піклуватися про Своїх вірних слуг і людей доброї волі. Євангелію проголошуватимуть всюди: народи пізнають правду! Звертаюся з терміновим застереженням до землі, до істинних учнів Бога живого, що царює в Небі, єдиного і правдивого Спасителя людства, звертаюся до справжніх послідовників Христа, що став чоловіком; звертаюся до Моїх дітей, Моїх вірних почитателів, тих, які віддалися Мені, щоб Я їх привела до Мого Божественного Сина, тих, хто живе Моїм

духом; звертаюся до апостолів останніх часів, вірних учнів Ісуса Христа, які жили, нехтуючи світом і собою в убоцтві та смиренні, в забутті та мовчанні, в молитві та умертвленні, в чистоті та єднанні з Богом, в терпінні та незнані світу.

Настав час, щоб ви вийшли із

Образ плачучої Матері Божої з Ля Салет

забуття і понесли світло світові. Ідіть і скажіть про себе, Мої улюблені діти. Я з вами і у вас, аби ваша віра була світлом, котре вас просвічуватиме під час тих нещасливих днів. Нехай ваша ревність пробудить у вас спрагу почитання і хвали Ісуса Христа! Боріться, діти світла, вас небагато, але ви свідомі, бо це час часів, кінець кінців!

Церква занепаде, світ поглине хаос. Але з'являться Єнох та Ілля, сповнені Божого Духа! Вони про-

мовлятимуть з Божою міцю і люди доброї волі увірують у Бога, багато душ зміниться. Завдяки силі Святого Духа вони звершать великі речі і осудять диявольські помилки Антихриста.

Горе жителям землі! Вируватимуть криваві війни і злідні, масова смертність та інфекційні захворювання, стихійні лиха спалюватимуть міста, поглинатимуть цілі країни. Лунатимуть голоси в повітрі, люди битимуться головами об стіни, закликаючи смерть, та смерть нестиме їм нові терпіння. Кров плистиме зусібіч.

Хто в змозі все те подолати, якщо б Бог не зменшив час випробувань? Кро'ю, слозами і молитвами вірних Бог дозволить Себе перепросити. Єноха та Іллю буде засуджено на смерть, поганський Рим зникне, спаде вогонь з неба і поглине три міста. Уесь світ огорне жах, і багато невірних загине, бо не віддавали божественного почитання правдивому Христові, який живе посеред нас.

Надійшов час. Сонце втрачає блиск, лише віра житиме!

Прірва відкрилася. Ось з'являється цар царів темряви, той звір зі своїми підданими проголошує себе спасителем світу. Він пихато піднесеться у повітря, щоб досягнути неба, але втратить свою силу від подиху Архангела Михаїла, упаде долі, а земля, котра упродовж трьох днів здрігатиметься від неустанних поштовхів, відкриє своє поно, сповнене вогню, і звір разом зі своїми послідовниками назавжди порине у вічну безодню пекла.

Тоді вода і вогонь очистять землю і поглинуть усі творіння людської пихи; все оновиться і служитиме Богові, віддаючи Йому хвалу.

Dimу Непорочної

СВІДЧЕННЯ ЕКЗОРЦИСТА

Минув уже рік відтоді, коли я у своїй місійній праці розпочав виконувати незвично важку і важливу послугу екзорциста.

Із теологічних студій виніс переконання, що всю нашу увагу необхідно зосереджувати на особі Ісуса Христа, натомість неістотним вважав надмірне підкреслення існування і дій злих духів. Однак лише через рік з особистого досвіду переконався, що повністю забути про існування диявола - дуже шкідливо і просто небезпечно.

Після переїзду на нове місійне місце до Донецька, довідався, що декілька осіб з моєї парафії мають намір піти до греко-католицького священика-екзорциста, щоб він встановив, чи їхні хвороби не спричинені дією злого, і помолився за їхнє зцілення. Вислуховуючи історії їхніх нещасть і хворіб, безпорадно розводив руками. Занепокоєний розповідями про те, що відбувається під час екзорцизму, вирішив піти разом з ними, щоб самому оцінити, чи це не прояв загальної істерії.

Однак те, що я там побачив і пережив, стало для мене великим духовним потрясінням. Наяву я пізнав страхітливу присутність злих духів, а також всемогутність Ісуса, котрий через екзорциста звільняв людей від катанинських поневолень. Лише тоді правда про існування злих духів дійшла до мене, а слова Ісуса з Євангелії: "В Ім'я Моє будете виганяти злих духів" – стали реальністю. Під час екзорцизму, а особливо в момент вимовляння імен Ісуса,

Марії, покроплення свяченою водою, благословення хрестом чи Біблією, злі духи реагували з неймовірною затятістю, виявляючи таким чином свою присутність у людині. Очі одержимих були неприродно скляні та повні маніакальної ненависті. Злі духи, які перебували в одержимих, відзначалися надлюдською силою, уміли говорити різноманітними мовами. Вони реагували з

ненависною агресією на священиків і освячені предмети: медальник, хрест чи посвячену воду.

Лише тоді оте пізнання присутності злого в усій повноті прояснило мені, до якого жахливого поневолення веде гріх. Це пізнання показало, що сатана справді існує і ненавидить Господа Ісуса та всіх людей, веде оманливу політику навіювання людям, що демонів немає. До того

БОРОТЬБА ЗІ ЗЛИМ ДУХОМ

часу правда віри про існування злих духів була для мене теоретично можливістю, а слова Христа з Євангелії про боротьбу з силами темряви— мертвою ліteroю. Мені було дуже прикро, що я, священик, у своїй несвідомості применшував присутність і дію сатани. Лише тепер безпосередня зустріч із нечистими духами під час екзорцизму допомогла мені збудитися з глибокого духовного летаргійного сну. Нарешті я збагнув, що піддаючись спокусі такого життя, коли Бог нібито не існує, людина починає вірити, що гроші, секс, влада можуть дати їй повноту щастя. Відкидаючи Бога, вона потрапляє у неволю сатани, котрий веде її найпростішою дорогою до вічної згуби.

Саме тоді я усвідомив, що як священик і місіонер мушу виконувати місію Христа, котрий “*прийшов*”, щоб знищити діла диявола. Тим паче з усією силою повинен сприяти щораз повнішому єднанню з Христом через боротьбу із сатаною. До такої боротьби закликає і Святе Письмо, а християнське життя повинно завжди промовляти “*так*” Христові та “*ні*” сатані.

Я працюю там, де від часів Жовтневої революції панувала комуністична імперія зла, котра спричинилася до немислимого знищення духовної та виробничої сфери тодішнього суспільства. За період комунізму в СРСР знищено диявольським чином близько 200 тисяч священиків, католицьких і православних, а крім них – ще 20 млн. віруючих (*дані взяті з “Чорної книги комунізму”, виданої у Франції*). Скрізь, де панує крайня недовіра і ненависть до Бога та Церкви,

Мал. Олени Шаховської

розвивається руйнівна діяльність сатани. Всюди, де віру в Ісуса знищено зі свідомою ненавистю, зустрічаємо безпосередньо дію сатани. Тому слова Папи Павла VI у 1972 році стали для мене такими актуальними та живими.

“*Однією з найбільших потреб Церкви, — сказав Папа, — є охорона від того зла, котре називаємо злим духом. Знаємо, що це темне і неспокійне буття існує насправді та зрадницькою хитростю діє усюди. Цей неприятель затасаний, він сіє помилки і невдачі в людській історії!*”

З досвідом пізнання злих сил я уважніше дивився на моїх парафіян. Уже не тільки теоретично, але й практично став відрізняти звичайну діяльність сатани (*тобто спокуси*) від незвичайної. Найважчою формою надзвичайних диявольських дій є *одержимість*, тобто постійна присутність бісів у людському тілі, котрі часто спричиняють в одержимого блокаду волі, *розуму чи почуттів*. Цей стан найчастіше проявляється в насильницьких, блузнірських реакціях на святість; у використанні інших мов, котрих дана особа ніколи не вивчала, в надлюдській силі та паранормальних знаннях. Сатана також може переслідувати людей через зовнішні недуги: *удари, побиття, падіння і пересування предметів*. Може пригнічувати людину настірливими думками, страхом або найбільш абсурдними спокусами богохульства.

Переконався, що там, де занепадає віра, диявольські намагання щораз більше розповсюджуються. Гріхами, що віддають людей під панування злого аж до одержимості, є: *порнографія, згвалтування, статеві збочення, аборти, ненависть, наркоманія, алкоголь, магія, окультизм, викликання духів (спіритизм), масонство або участь у різного роду орієнタルних та сатанинських сектах*.

Dimiti Чепорохної

Упродовж останнього року до мене зверталося багато осіб з проханням про молитву та екзорцизм. Розумію, що встановлювати діагноз (*одержимість чи психічне захворювання*) треба обережно. Найкращим способом діагностики на першій зустрічі є сам екзорцизм, бо під час нього (*якщо в людині присутній злий дух*) сатана зазнає страхітливих терпінь і вже цим виявляє свою присутність. Тоді видно, як закликання Імені Ісуса та Марії, освячена вода, хрест, кадильниця чи реліквія дослівно “*пропікають*” злого духа, доводячи його до оскаження. Проте слід усвідомити, що екзорцизм не діє магічним чином. Щоб досягти бажаного результату, необхідна співпраця з одержимим, а саме: загальна сповідь, палка молитва і прагнення повністю віддати себе Богові. Однією з істотних перешкод у звільненні є трактування екзорциста як зцілителя, а не як того, хто діє від імені та силою Христа, який живе у Церкві. Саме тому намагаюся

навчити тих людей, які приходять до мене, любові та великої пошани до Церкви, бо без віри у Церкву цілюща сила любові Христа не діє до наших сердець. Думаю, що у важких випадках екзорцизм повинен повторюватися через тиждень і тривати місяцями. Чим важчий випадок, тим більше вимагає він молитви і часу, щоб віднайти головну перешкоду, котра унеможливлює доступ оздоровлюючої ласки Ісуса. Виявляється, що тривалий час екзорцизмування перетворюється на благо для родини і приятелів одержимого, бо мобілізує їх до інтенсивної молитви і допомагає в пізнанні надприродної дійсності. Бог допускає зло, щоб привести людей до ще більшого добра. У багатьох випадках головне існування зла розвивається у гріахах несправедливості, окультизму, браку прощення. Обов'язково необхідно віддалити всі образи і простити від щирого серця всім, хто нам завдав болю, і лише тоді настане повне звільнення.

У багатьох випадках можна обійтися без екзорцизму, вдаючись лише до радикального навернення через *щиру сповідь, молитву і піст*. Усе це – невідмовні засоби повного оздоровлення.

Одна із учасниць екзорцизму на ім'я Світлана, прийшла до моєї парафії два роки тому. Була охрещена ще в дитинстві, проте виховувалася вже без Бога. Її дорослі доньки після навернення регулярно приступали до Найсвятіших Тайн і ревно благали Бога про ласку навернення для мами. Не дивно, що одного дня Світлана прийшла до храму і

I. Котарбінський
Душа над могилою

вирішила жити вірою, молячись і слухаючи Божого Слова. Вже дев'ять років її головною проблемою був алкоголізм. Неодноразово пробувала покінчти з цією бідою, але все безуспішно: алкоголізм брав верх над її доброю воєю. Особливо перебіг цієї хвороби проявлявся під час Великого Посту, в ніч на Воскресіння та Різдво Христове. Невдалі спроби протверезіння привели до наступних упадків і думок про самогубство. Восени минулого року вона наважилася піти до священика-екзорциста, де вперше в житті приступила до Сповіді та Св. Причастя. Під час екзорцизму злого духа було викрито. Він реагував з неймовірною люттю. Стало очевидно: Світлана поневолена злим духом. З'явилася надія на повне одужання, однак, екзорцизм цього разу не привів до повного звільнення.

БОРОТЬБА ЗІ ЗЛИМ ДУХОМ

Злий своєю підступною грою лише симулював, що покинув Світлану. Спочатку скидалося на те, що все гаразд, проте через деякий час жінка знову почала пити. На початку Великого Посту 1998р. криза досягла вершини. Доньки і вся наша спільнота оточила її неустанною молитвою. Коли доньки приводили її на недільну Службу Божу, достатньо було лише на мить випустити з поля зору, як сатана виганяв Світлану із храму до найближчої забігайловки. Під час тижневих запоїв родина не перевідала молитися на вервиці до Божого Милосердя. Поведінка Світлани у ті моменти мало чим відрізнялася від поведінки під час екзорцизму. Злий кидав її на підлогу з оскаженістю і диким криком, богохульствував, а пальці рук нагадували лапи хижака. Усі домашні під час молитви в руках тримали хрести. Тоді оскаженілій сатана щораз голосніше кричав і ніби просив, щоб перестали молитися, обіцяючи, що вже виходить. Очевидно, що й це була його підступна брехня, бо кожного разу він продовжував розвивати у душі Світлани панічний страх перед сповіддю і переді мною. Якось у липні того року під час екзорцизму прийшов до висновку: щось блокує в душі Світлани дорогу до світла і унеможливлює доступ ласки Христа. Тому почав розпитувати, чи на сповіді вона визнала всі гріхи. Спочатку Світлана відповіла

ствердно, але я з натиском повторював своє запитання. Тоді жінка зізналася, що в глибині серця не простила вже померлому своєму чоловікові великої кривди. Після сповіді черговий раз я почав молитися над Світланою, а також відправив Службу Божу з наміром про її звільнення. Віддали усіх присутніх і померлих родичів під опіку Господеві Ісусу. Після Літургії відбулося виставлення

нювало радість. Спокійно почала молитися, величаючи Господа. Наприкінці подячної молитви впала навколошки перед Найсвятішими Таїнами і зі слезами радості промовила: "Господи, дякую і величаю Тебе за те, що зцілив і звільнив мене від неволі сатани".

Таким чином Воскреслий Христос об'являє Свою любов у моїй парафіяльній спільноті,

звільняє від панування злих духів і дає справжню свободу і радість життя. Думаю необхідно постійно пригадувати, що найкращою охороною від підступів і нападів диявола є усе те, що спричиняється до поглиблення нашої єдності з Ісусом: молитва, аскеза, виконання з любов'ю і вірою праця, Сповідь та Св. Причастя.

Св. Людовік Марія Гріньйон де Монтфорту пише про незвичайну силу Матері Божої над демонами: "Бог дав Марії настільки велику владу над дияволами, що, як часто самі вони були змушені визнати устами одержимих, бояться більше одного Її зітхання за якусь душу, ніж молитов усіх святих; однієї Її погрози, ніж усіх інших мук".

Тож потрібно щодня поновлювати акт віddання себе у материнську неволю любові Марії.

о. Володимир Дзюх

Друкується за виданням:
"Milujcie się", 1998, № 9-10

Dimic Neporochnoi'

СВІДЧЕННЯ

Могила Степана Навроцького

“Якось довідалася про чуда, які відбуваються на могилі нашого стигматика Степана Навроцького в с. Ракобовти. Вирішила за будь-що піти до Степана на могилу. По дорозі всю ніч молилася з іншими прочанами до Бога.

Важко було йти, болі в шлунку дуже дошкуляли мені, та я не втрачала надії на те, що за посередництвом Степана Навроцького вимолю своє зцілення. Після прощі мені стало краще, хвороба щезла, я більше не страждаю на болі в шлунку. Дякую Богові, що дав нашому народові такого доброго заступника і посередника перед Ним”.

Анна Войцеховська, 1941р. народження, с. Рясна-Руська Яворівський р-н., Львівська обл.

“У 1997р. ми ходили на прощу в с. Ракобовти, біля Буська, на могилу Степана Навроцького.

Мета нашої прощі: просити Божої помочі за посередництвом Степана Навроцького у вступі до інституту вищої релігійної культури.

Конкурс був великий, але поміч Степана Навроцького проявила в тому, що нам дістався той матеріал, який ми проглянули перед самим екзаменом.

На могилі ми пообіцяли: якщо поступимо, то купимо кошик квітів і привеземо їх на могилу Степана Навроцького».

Володимир Коріновський, студент Люблінського Католицького Університету, 1962р. народження, Львів-Рясне-2, вул. Величковського, 14/75.

Іван Шукост, студент Люблінського Католицького Університету, 1963р. народження, Львів-Рясне-2, Величковського, 4/102.

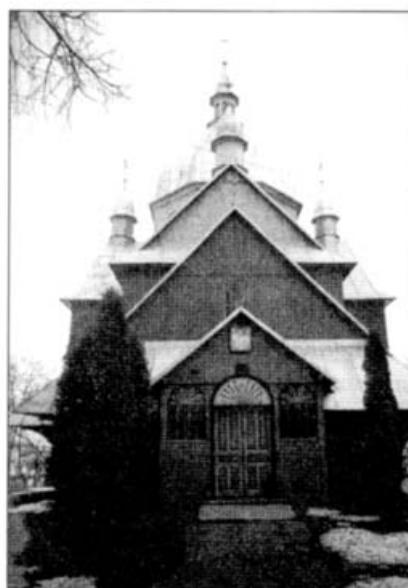
Дорогий читачу, посеред різноманітних форм христи-

янського існування Святий Дух покликав деяких осіб у Церкві до особливого життя у Бозі. Одним з таких покликаних був Степан Навроцький (1922-1944), відомий український стигматик, про якого ми розповідали в попередньому номері журналу. Він трагічно загинув, але його кров не пролилася надаремно. Перед смертю Степан передрікав, що те село, в якому його поховають, матиме особливу ласку з Неба за його посередництвом. Так і сталося. До могили Степана Навроцького сходяться прочани з різних місць Західної України. До нього, за його посередництвом, звертаються у різноманітних потребах: побутових, матеріальних, духовних та фізичних недугах.

І він допомагає, якщо прочани щиро молиться, вміє складати жертву Богові у тайні свого серця..

“Слава Ісусу Христу!

Найперше хочу подякувати і побажати Божого благословення всім людям, що спричинилися до виходу в світ чудового релігійного журналу “Діти Непорочної”. Прошу Вас не відмовити мені в моєму проханні. А полягає воно ось у чому. Як і в кожноЯ людини в мене в житті були дуже складні моменти, невдачі. Після першого викидня лікарі порекомендували зачекати з вагітністю півроку. Я послухала поради і вдруге завагітніла через 6 місяців. Але, мабуть, через хвилювання (я здавала сесію в інституті) чи застуду, в мене

Церква в с. Ракобовти

почалася кровотеча. Не можу передати свій стан, бо дуже важко переживала перший викидень. З жахом зрозуміла, що втрачаю і другу дитинку. Лікар одразу суворо заборонила підніматися з ліжка і довелось відлежати 7 місяців.

Але через постійний страх втратити дитину, я не могла заспокоїтися, психологічно було дуже важко. Постійно плакала, а в голову лізли недобри думки.

Мене врятувала тільки молитва до Бога і Богородиці. А ще вервичка, яку я придбала, освятила і почала молитись на ній до Богородиці, благаючи у Нєї заступництва. Все владналось, я народила чудову здорову донечку, на що майже не сподівалась.

Але за цю дитинку я дала Пречистій Діві обітницю, що надрукую в десяти виданнях про себе і вервичку для того, щоб люди більше дізналися про спасенну молитву на вервичі, про те, яка ця молитва мила Діві Марії і Богові. На жаль, багато релігійних видань зовсім не відповіли на мої прохання, а деякі відмовили. Лише одна релігійна газета і чотири світських за три роки надрукували мою замітку про вервичку. Напевно, в них були на це свої причини. Але я дуже хочу виконати свою обітницю, адже майже кожній людині потрібна допомога, і вона не знає, де її шукати, вдається до засобів, які часто не те, що не допомагають, а навіть шкодять – до екстрапенсів, ворожок, різноманітних "цілителів". Тому я благаю, чи-

не могли б Ви детальніше розказати про історію вервички, про ті обітниці, які дала Богородиця тим, хто буде молитись на вервичці. А також, як правильно молитися на вервичці. Адже неодноразово з'являючись у Фатімі, Діва Марія завжди мала з Собою вервичку і закликала на ній молитись.

Про силу цієї молитви і її дієвість я переюналась на влас-

ному досвіді. Тому прошу, не відмовте мені, якщо це у ваших силах. А в тім, нехай дістється Божа воля. Я бажаю Вам добра і світла у Вашому житті – чи виконаєте мое прохання, чи ні.

Однак сподіваюся на Ваше розуміння і підтримку – адже так повинно бути між братами і сестрами у вірі."

Оксана Корінь, м. Тернопіль

Dimiti Непорочної

СПОМИНИ З КАТАКОМБ УГКЦ

(Продовження. Початок у № 7)

Посвячую своєму учневі, нововисвяченому іноку Студитського Уставу, отцю-диякону Августину Андрію Хомину.

Автор

Із табору я вийшов інвалідом І-ої групи і потребував постійного медичного нагляду.

За час перебування у таборі мені випала можливість та щастя спілкуватися з багатьма священиками різних конфесій: литовськими Александровічосом і Лагейкою, з литовським єзуїтом Даніласом (*він щодня приносив мені Найсвятіші Тайни, коли я лежав у гілci*); о. Тимчуком, ЧСВВ, Преосвященним Владикою Хирою, отцем Бачинським, о. Климом із Закарпаття, о. Бендешом, о. Маріною, що був професором докторатики; польськими ксьондзами Ольшевським, Квятковським зі Львова, Баранським з Білорусії та багатьма іншими; о. Карпинцем та о. Мінєм із Закарпаття, що працював фельдшером. Був знайомий з о. Тензе, в якого виявив туберкульоз, і який незадовго помер та з о. Сабо, що був родом із Закарпаття.

Словом, табір був переповнений священиками і єпископами, які при зустрічі вели розмови на різні теми, давали одні одним поради, розраджували у біді, відправляли Божественну Літургію, сповідалися і сповідали, причащалися і запричащали, проводили конференції, викликали на дискусії еговістів, баптистів і т.д.

28 січня 1955 року мене, важко хворого, все-таки випустили з табору і перевезли до будинку інвалідів, де залишили на поталу долі. Але навіть у найскладніші миті вона "не лукавила зі мною". Господь допоміг мені хоч якось позбутися недуги, мабуть тому, що

в майбутньому я мав ще довго служити Його волі.

Незабаром на спецпоселення випустили і о. Сулітицького, отця Вонсуля, о. Козака, о. Вергуна, Преосвященого Владику Хиру і його генерального вікарія о. Мілані. На так званій волі ми з новою силою продовжили розпочату в тюрмі справу, охоплюючи свою діяльністю німців, поляків, українців і росіян. Згодом до нас приєднався і ксьондз Буковський, що був генеральним вікарієм римо-католицької єпархії в Луцьку.

У Караганді, після звільнення, мені ще раз доводилося зустрічатися з отцем Зарецьким, який був чи не першим місіонарем цього краю. Потім до мене дійшла вістка, що його вдруге посадили, і він, не витримавши тяжких тортуру, через два роки помер. Нині він є одним з кандидатів на проголошення святым.

У Караганді, попри активну працю на духовній ниві, я був змушений працювати в санепідемстанції, відповідаючи за боротьбу з малоярією. Через деякий час перейшов до міського тубдиспансеру, де працював у відділі мікробіології туберкульозу. Двічі їздив на спеціалізацію до Москви, Алма-Ати та Києва.

1956 року мені пощастило взяти відпустку і поїхати на рідну Галичину, де я застав хворим Єпископом Миколая Чарнецького. Відвідав його в лікарні, розповів про Караганду, про табір, про всіх, з ким познайомився і кого знов. У розмові йшлося і про моє висвячення на

священика. Преосвященний Владика порадив підтримувати зв'язок з о. Мисаком, ЧНІ, а той додатково повідомить, коли мені слід приїхати на свячення, оскільки Єпископ Чарнецький, зважаючи на стан здоров'я, не міг негайно уділити мені священичих свячен.

Якось 1957 року прийшла до мене в Караганду телеграма від отця Мисака, який просив прибути до Львова. Не роздумуючи, я взяв відпустку і поїхав. Відбувши реколекції з ксьондзом Рафаїлом Кирницьким, а потім з о. Величковським, поїхав до Єпископа Чарнецького, де Преосвященний висвятив мене на священика. Одразу після свячення я вирушив назад до Караганди.

З 1960 року за мною інтенсивно почали стежити агенти КДБ. Тому Службу Божу доводилося відправляти щоранку о 5-й годині при маленькій свічечці, а о 8-й вже бути на роботі. Не бракувало конфліктів з КДБ. Одного разу до мене приїхали знайомі із сусіднього міста Тиміртау з проханням висловідати

Dimitri Непорочної

МОВЧАЗНА ЦЕРКВА

там громаду вірних Греко-Католицької Церкви, оскільки це був період посту. Звичайно, я поїхав туди і цілу ніч сповідав. Було близько ста чоловік. Вранці відправив Службу Божу, всіх запричастив і виrushив одразу на роботу. Через тиждень у зв'язку з доносом мене викликали у КДБ. Справу передали до прокуратури. Та, на щастя, прокурор, якому передали мою справу, виявився моїм добрим знайомим, навіть був мені вдячний за те, що колись зумів урятувати його сина від смерті. У пам'яті зринають спогади: колись він приїхав до мене із сином, прохаючи якось зарадити. Встановивши діагноз (*дифтерія*), я звернувся до терапевта та педіатра, які працювали у таборі, з проханням зробити йому трахетомію, бо хлопець задихався. Вони не наважились. Тоді я попросив батька вийти з кабінету і розрізав хлопцеві скальпелем горло, вклавши капсулу, так той почав дихати. Пізніше хлопця перевезли до міської лікарні.

Довелося допомагати йому і вдруге, коли він звернувся до мене з хворою дружиною. Я провів аналізи і поставив страшний діагноз: лейкемія. На жаль, через деякий час вона померла.

Проте прокурор був мені вдячний, і після довгої дружньої розмови закрив мою справу.

Працюючи у міському туберкульозному диспансері, я одночасно обіймав посаду асистента медичного інституту. Мав на тиждень дві пари, читав студентам мікробіологічну діагностику туберкульозу.

Та КДБ не полішало мене у спокій. Після першої невдачі вони звернулися до ректора інституту, щоб той вигнав мене з роботи. Але у відповідь почули: "Ви знаєте, яку роботу він виконує? Може, ви хочете спробувати побути на

його місці? Цей чоловік робить найважчу, найшкідливішу, але відповідальну роботу. Вигнавши його, я більше не знайду такої людини". Після такої розмови працівники КДБ якийсь час не турбували мене.

Мої лабораторні дослідження лягли в основу п'яти кандидатських дисертацій. Професура інституту мене дуже поважала, а керівництво міської влади часто зверталось до мене з проханням правильно встановити діагноз.

У травні 1968р. я нарешті переїхав до Галичини. Працював у м. Яремчі в туберкульозному санаторії, пізніше в Станіславському тубдиспансері, згодом мене перевели у Тисменицьку протитуберкульозну лікарню, пізніше до Долинського тубдиспансеру Гощівської туберкульозної лікарні. Я проживав на квартирі у м. Болехові 11 років, але мої господарі навіть не підозрювали, що я священик.

Своєю священичою діяльністю я охоплював визначні центри Галичини. У Косові обслуговував Сестер Служебниць, підтримував зв'язки із кількома лікарнями Косова. У Коломії відправляв Богослуження у Сестер Матері Божої Неустанної Помочі. У Калуші, Голині, Брошиневі мав громаду вірних УГКЦ. Щомісяця відвідував Сестер Служебниць у м. Трускавці, у Бориславі мав кілька родин, які були переселенцями з Лемківщини. Кожну першу п'ятницю місяця приїжджав сповідати і причащати маму та тітку покійного кардинала Любачівського, котрі останнім часом проживали у Стрию.

Дуже часто навідувався до Стебника, де жили мої добре знайомі ще із Караганди, підпільно обслуговував близько 40 родин свідомих католиків, що організували два гуртки Апостольства Молитви. Крім мене, у Стебнику

працювали такі священики, як о. Яворський, о. Іван Гринчишин, о. Юстин Роман, ЧСВВ, о. Бандирович та інші. У Коломії підтримував дружні стосунки з Єпископом Дмитерком, який був тоді генеральним вікарієм Станіславської єпархії.

Добре знати о. Романа Чередарчука, о. Коржинського, о. Соколовського, о. Білоскурського, о. Мандрусяка, що відправляв зі мною Службу Божу. У Косові був знайомий з о. Геврецем, а в Трускавці – з о. Блавацьким та Єпископом Йосафатом Федориком, ЧСВВ, який бажав висвябити мене на єпископа, на що я не давав згоди.

І так з усіма тими священиками, єпископами і мирянами доводилося творити підпільну Греко-Католицьку Церкву.

У 1973 році було ув'язнено Єпископа Дмитерка. Суд призначив йому чотири роки тюрми за те, що Владика написав листа до Папи. Мені також приписували причетність до написання листа. І тому я сім місяців перебував під слідством. Справу передали в прокуратуру, але прокурор після слідства написав: "Кожен громадянин Радянського Союзу має право на власні поняття, а за це не судять". Слідство закрили, але на цьому КДБ не заспокоїлося. Кадебісти посприяли, щоб головний лікар Долинського тубдиспансеру змусив мене працювати на дві ставки, аби не залишалося часу на підпільну священичу діяльність. До роботи я ставився добросовісно, бо мав справу з важкохворими. Однак у неділю все ж таки викроював час на роботу з вірними УГКЦ.

о. Петро Герилюк-Купчинський,
ЗСД

(Закінчення у наступному номері)

Dimi Непорочної

ЖРДСА ВІРУ

На початку минулого століття один російський вчений-соціолог приїхав у Галичину, що була тоді у складі Австро-Угорської імперії, з метою вивчення духовного та соціального стану українського населення. Опісля у своїй науковій праці він стверджував, що українцям зі Східної України притаманний насамперед ніглізм у суспільному житті, натомість галичани відзначаються особливим "релігійним фанатизмом". Та Бог з ним, з тим вченим і його розумінням нас, галичан. Для росіян ми були й надалі залишаємося тією незнаною, незрозумілою Галичиною, яка лякає їх свою вірою...

Галичина, незважаючи на жодні зовнішні перепони й поневолення, виплекала й вистраждала в своєму серці віру, яка постійно породжувала справжніх подвижників Христа і Церкви, життя котрих заслуговує на серйозне вивчення. Про одного такого подвижника віри, "апостола бідних і занедбаних" Тернополя, йтиме мова у цій публікації.

Отець Антоній Реішенберг народився 7 червня 1825 року в Горлицях, колишній німецькій колонії, в незаможній сім'ї. Батьки майбутнього священика були ревними католиками і старалися з ранніх літ прищепити синові живу віру. Батьки дбали, щоб маленький Антось не лінувався, не вештався без потреби по вулиці зі своїми ровесниками. Згодом батьки переїжджають до Львова. Там Антось уперше у житті приступить до Св. Причастя, про що пам'ятатиме до кінця свого життя. Через три роки батьки оселяються у Самборі, де юний Реішенберг навчатиметься у гімназії, а після її закінчення повернеться до Львова в пошуках ремесла.

Сорокові роки XIX ст. увійшли в історію як роки революцій, повстань, бунтів.

Саме в такий складний час молодий Реішенберг приїздить до

A. Реішенберг. Автопортрет

Пешта й потрапляє у вир політичних і національних заворушень. Переживши трагічні події, вирушає до Мюнхена, де починає вивчати живопис в академії. З плином часу Реішенберг відходить від релігійного життя, повністю віддаючись світським насолодам. Результати такого буття не забарілися. Він стає байдужим до віри, занедбє релігійні практики, і це триватиме доти, поки в академії не з'явиться молодий і талановитий Ян Матейко. Знайомство з глибоковірючим Матейком і важка хвороба спонукали Реішенберга серйозно замислитися над своїм життям без Бога. В його душі почало пробуджуватися загале релігійне почуття.

Бували хвилини, коли він думав про близький кінець. І тоді, не маючи жодної надії на одужання,

звертався до Бога, присягаючись присвятити себе служінню Господу, якщо Отець Небесний підведе його з ліжка.

Після одужання Реішенберг іде до відомого о. Фрідеріка Рінна, щоб виконати свою обітницю. Досвідчений священик, радить йому щодня відмовляти вервицю. Ця пропозиція не дуже сподобалася художникові, та навіть викликала супротив. Не знав ще тоді майбутній ревний слуга Божий, що саме вервиця стане його улюбленим набоженством і наверне до істинного християнського життя. Закінчивши теологічні студії в Мюнхені, Реішенберг вступає до Перемишльської семінарії, а 1867 року отримує священичі свячення. Перед першою своєю Службою Божою вирішує відмовитися від усього земного, тісно з'єднатися з Богом, шукати тільки хвали Божої... Прибувши до своєї парафії в Коляцицях (*Польща*), о. Антоній занурюється у роботу над власним удосконаленням і спасінням близініх. Сили завжди черпав із набоженства до Матері Божої, Служби Божої, Муки Господньої. Після довгих роздумувань і вагань молодий священик вступає до новоціату Отців Єзуїтів, а 1871 року складає свої перші обіти убозтва, чистоти і послуху. Відтак 9 вересня 1885 року пересяється до Тернополя. Саме тут, у Тернополі, о. Антоній стане *апостолом бідних і занедбаних*. Щоб здобути серця нещасних і хворих, отець Антоній ніколи не обмежувався духовними послугами. Відвідуючи щодня лікарню, він допомагав підіймати хворих, стелити ліжка, змінювати білизну, виносити нечистоти. Така поведінка отця не могла не

НЕЗНАНА ГАЛИЧИНА

вплинути на хворих; вони починали довіряти йому, а він – виводив їх на добру дорогу віри, пізнання Бога в житті...

Головним завданням для себе у праці з бідними та занедбаними о. Антоній вважав піднесення душі людини з гріха і духовного збайдужіння. Він переконався, що більшість з тих нещасних не знають найпростіших катехитичних правд, занедбують релігійні практики, живуть у пияцтві, нечистоті та розпусті. Священик з величим запалом боровся за кожну занедбану душу, часто приходив до тих нещасних і говорив їм про мету людського життя, про Небо і вічне щастя, для якого людину створено; про гріх, котрий позбавляє її Неба; про пекло – вічну кару за гріхи. Не кожна душа озивалася на голос ласки, проте багато з-поміж грішників, які навернулися, усю вічність дякуватимуть о. Антонію за спасіння своїх душ, за те, що відкрив їм Небо...

Господь наділив свого ревного слугу багатьма ласками, зокрема даром передбачати смерть. В одній бідній сім'ї померла жінка похилого віку. Рідні готувалися до похорону, коли ж несподівано прийшов о. Реішенберг і звернувся до них: "Вона не померла, лише на поринула у летаргійний сон". Здивовані близькі не могли в це повірити, але о. Антоній наполягав на своєму. Він підійшов до хворої та упродовж години молився з присутніми біля старенької жінки до св. Анни і св. Йоахима. Через деякий час хвора прокинулася.

– Шо ви робили увесь цей час? – запитав у неї о. Антоній.

– Молилася до св. Анни і св. Йоахима, – відповіла хвора.

Якось в Тернополі захворів

різник. Уже сім років він не ходив до сповіді. Отець Антоній відвідав його, щоб спонукати до сповіді. Довго довелося священикові ходити до різника, щоб той добровільно висловідався. Коли ж нарешті це сталося, отець запропонував йому причаститися. Та хворий почав опиратися, запевняючи о. Антонія, що вранці краще підготується до цього. Отець

надії, любові Божої та жалю за гріхи і причащає його. Невдовзі хворий відійшов у вічність. Через декілька днів після смерті він об'явився уві сні своїй родичці та попросив подякувати о. Реішенбергу за те, що приготував його до доброї смерті.

Одного разу привезли до лікарні важкохворого, який упродовж багатьох років не сповідався.

Довідавшись про це, о. Антоній послішив до лікарні. Довго благав священик хворого висловідатися і запрочаститися, але намарно. Стурбований отець благав:

- Хочу відкрити тобі Небо!
- Не треба, – відрізав хворий.
- Будеш проклятим...
- Та я сміюся з пекла і вічного прокляття.
- Повтори за мною бодай ці слова: "*Miї Ісусе, милосердя!*"
- Не вірю в Ісуса...
- Хоча б це повтори: "*Прибіжище грішних, молися за нас!*"
- Залиште мене у спокої, отче...

Отець Антоній зі смутком на душі покинув хворого, проте звернувся до всіх інших у палаті з проханням: "Моліться, цей чоловік перед смертю повинен поєднатися з Богом. Він обов'язково переміниться..."

Увійшовши до храму, отець став навколошки перед Кивотом і молився з півгодини.

Тимчасом у лікарні з уст хворого щоміті вилітали огидні слова. Сусіди у палаті з страхом спостерігали за грішником. Через десять хвилин нещасний замовк. Всі подумали, що він помер. Та невдовзі з його грудей вирвалося зітхання: "О... Боже!"

Великий подив огорнув усіх хворих у палаті. Через якусь мить почули:

А. Реішенберг.
Образ Матері Божої Болісної

Антоній погодився, але ввечері уже в монастирі, несподівано змінив своє рішення. Він чимдуж біжить у каплицю, бере Найсвятіші Тайни, дзвіночок і поспішає до хворого. Великий подив охопив близьких різника, коли пізно ввечері непрохано увійшов до й�ого домівки о. Антоній.

– Що сталося? – запитав здивований хворий. – Ми ж домовилися на ранок...

– Не питай ні про що, – перевів його о. Антоній, – незабаром знатимеш усе...

І не пояснюючи нічого, священик збуджує в хворого акт віри,

Dimiti Непорочної

НЕЗНАНА ГАЛИЧИНА

— Де той священик, що був тут?
Покличте його негайно...

Сестра милосердя одразу ж послала за о. Антонієм, але біля порога лікарні вже стояв апостол убогих з Найсвятішими Тайнами.

Коли о. Антоній увійшов до палати, хворий підвівся, привселюдно попросив прощення в отця і згодився висповідатися за те, що ображав Бога і священика. Що відбулося в душі хворого за цей короткий час, ніхто ніколи не знатиме, окрім самого розкаяного і о. Антонія... Невдовзі прийнявши Найсвятіші Тайни, хворий помер на руках милосердного о. Антонія. Таких прикладів можна навести чимало, та, на жаль, тісні рамки статті не дозволяють цього вчинити.

Як згадує одна пані з Тернополя, яка упродовж довгих років особисто знала о. Антонія, що "синівство Боже виднілося з його вчинків, був наділений особливою Божою ласкою, коли міг чинити стільки доброго... Йдучи з Господом Ісусом, благословляв клячучих, а коли вже був біля порога

хворого, обертався до вулиці, благословляючи її. З тими благословенними хрестами благословляв наше місто. Благословляв усіх і завжди".

Отець Антоній вирізнявся особливим смиренням, убогістю духа, а також безмежною щирістю. Особливого значення надавав священичому благословенню, через яке спливає велика ласка небес, тож не шкодував його ні кому.

У духовному житті своє серце і думки завжди намагався тримати в постійній єдності з Богом, тому кожну хвилину наповнював молитвою. Особливо великої ваги надавав практикуванню набоженств до Муки Господньої, Матері Божої, Хресної Дороги, Пресвятого Обличчя, терплячих душ у чистилищі, Найсвятішого Серця Ісуса, св. Йосифа, св. Марії Магдалини, св. Теклі.

Заручини Пресвятої Діви Марії зі св. Йосифом та відвідини Дівою Марією св. Єлизавети — два тайнства, які займали в релігійному житті о. Антонія особливе місце.

Щороку напередодні свята приймав якесь умертвлення і сповідався. У день свята Заручин (23 січня) вранці розважав над тайнством, духовно стаючи учасником акту заручин, вітаючи св. Йосифа, віддаючись під опіку Марії та її Обручникові. Опісля з радістю на серці йшов відправляти Службу Божу. Закінчивши Літургію, поновлював свої обіti і жертвував себе Богові через руки Пресвятої Діви Марії.

Не менший потяг о. Антоній відчував і до другого свята — Відвідин Дівою Марією св. Єлизавети. У монастирі, де жили Отці Єзуїти, висів старий образ відвідин Дівою Марією св. Єлизавети.

завети. Скільки б о. Рейшенберг не йшов до хворих та бідних, він завжди зупинявся перед цим образом і віддавав себе під опіку Матері Божій і св. Єлизаветі. Повертаючись з міста, вітався з Ними, дякував за допомогу у відвідинах хворих і бідних... Щороку 2 липня (свято Відвідин) чистив образ, відтак заквітчував його трояндами.

Наприкінці 1902 року о. Антоній важко захворів і 23 січня 1903 року на свято Заручин Пресвятої Діви Марії зі св. Йосифом відійшов у вічність. Напередодні смерті отець розповів про обіцянку, дану йому з Неба: свято Заручин він святкуватиме у Небесному Царстві—— разом з усім Небесним Двором. На похорон зібралося все місто. На його могилі поставили пам'ятник з написом: "Опікунові вбогих о. Антонію Рейшенбергу. Вдячні тернопільчани".

Відразу ж після смерті на могилі праведника люди почали отримувати різноманітні ласки, випрошені у Бога за посередництвом о. Антонія. Усе це триває донині. Можна лише порадіти, що Тернопіль має такого доброго заступника і опікуна перед Богом. Якщо хтось із читачів забажає, щоб о. Антоній став і його заступником, нехай упродовж девяти днів відмовить у цьому намірі по одному *Отче наш...*, *Богородице Діво...*, *Слава: І нині*.

Отець Антоній прожив довге і нелегке життя, сповнене важких випробувань, однак зумів усі свої думки, почуття занурити в любов Божу і біжнього, й там віднайти щастя, відкрити красу віри та отримати заслужену нагороду у вічності.

Йосиф Воробець

Могила
о. Антонія Рейшенберга

Dimi Непорочності

ОЧИМА БОГА

УНІЯ

Чотири сотні літ уже минуло
З тих незабутніх, неповторних днів.
Де, Україно, серце твоє було,
З яких тоді будівася ти снів?

Чи серце твое, нене, не палало
На наші рани, стогони і біль?
Неваже воно до тебе не волало,
Тебе не йла сліз пролитих сіль?

Ти юною була, не розуміла
Чому сини твої ішли в вогонь,
І розгадати їй досі не зуміла
Любов розထയا of Йосафата скронь.

Чи ти пригорнеш нас в свої долоні? -
Ніколи блудними не були ми,
Чи далі потираєш свої скроні:
Звідкіль узялися і хто вони?

Ми діти твої з крові, сліз і поту,
З твоїх долонь ми вийшли, з твоїх хат;
На вістар твій складаєм серце й вроду -
Чи хтось кохав тебе як Йосафат?

Чотири сотні літ ми були биті,
Нас гнав і нищив свій і фараон.
Лежали ми під небом всі убиті,
Ta не віддали сатані поклон.

Століття мук, наруги і сваволі,
В вогні палає наш безборонний край.
Чи це кінець вже нашої недолі
І на шляху чекає нас Синай?

За твою, нене, вічно юну вроду
Шляхи історії пройдемо знов.
За душу твою підем на Голготу,
Лиши обітри сердець засохлу кров!

ДОРОГА В НІКУДИ

В отих малих, погорджених істот
Черпас світ, як із бджолиних сот.
Діла його безбожницько уперті
Ведуть до пустки, виродження, смерті.

Кров людську буде пити аж до дна,
Не вірити – правда в світі лиши одна,
Надію покладає власній писі.
Ta все записано у Чорній Книзі:
У Книзі Смерті, демонічних вір.
У пій усі, хто втратив Божий зір
I прагнув мати демонічну силу –
Пройти не зможе він попри могилу,
Бо зрозуміти не зумів обман,
Попав у морок, несуєтній стан.

Хто у казкову вирветься нірвану,
Загоїти не зможе свою рану –
Бо то ілюзія, насправді плач:
Нірвана – добре спечений калач,
Який ідять заблукані створіння,
Радіють, що позбулися терпіння
I вирвались у світ своїх ідей,
Де вже нема ні зла, ні злих людей.
Вони не знають: та предивна сила,
Що дала душам іх орліні крила
I завела аж на вершини гір –
Не ангел світла, а жахливий Звір,
Якому служить чорнокнижник-гуру;
А ти у те багно потрапив з дуру

Не подолаєш сам у собі зло,
Яке тебе і нищило й пекло.
Забудь ОУМ, магічну кундаліні,
Бо зло вмирає лиши в індійськім кіні,
А в світі цим веде запеклій бій.
Твоя могутність – то царина мрій.
Відвічна, з раю пущена спокуса.
Тебе врятує тільки Хрест Ісуса.
Веде до правди лиши одна дорога,
Спастиесь не зможеш, сину мій, без Бога!

о. Олег Кривобочок, ТІ (Польща)

Dimitri Непороchenko